

**ANALITINĖ INFORMACIJA
 APIE SUNKIŲ IR MIRTINŲ NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ (NA) DARBE
 KONTEKSTĄ IR TENDENCIJAS STATYBOS SEKTORIAUS
 ĮMONĖSE 2017-2018 METAIS**

(Vilnius, 2019 m. kovo 7 d. duomenimis)

I. ĮVADAS

2018 metais Lietuvoje mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo koeficientas (**Kd**) statybos sektoriuje sumažėjo iki **6,9** bet vis vien tai yra 2,4 karto daugiau už vidutinį šalyje (**2,9**), skaičiuojant nuo dirbančiųjų pagal visus ūkinės veiklos sektorius (skaičiuojant dažnumo koeficientą (Kd) naudotasi Statistikos departamento oficialiai paskelbtais duomenimis: 2018 IV ketvirčio duomenys).

**II. PAGRINDINIAI NA DARBE STATISTINIAI RODIKLIAI, JŲ POKYČIŲ
 TENDENCIJOS STATYBOS SEKTORIAUS ĮMONĖSE ŠALIES RODIKLIŲ FONE**

Lentelė (1)

Metai	(S) NA	(M) NA	Iš viso statybose (S) +(M)	Pokyčiai proc., kartais						
				(M) metiniai%	(M) Kd		(S) Kd		(S) +(M) Kd	
					šalyje	statyba	šalyje	statyba	šalyje	statyba
1	2	3	4	5	6	7	9	10	12	13
2014	22	12	34	x	4,8	13,7	9,8	25,5	15,5	39,2
2015	47	14	61	+16,7	3,5	15,4	11,8	51,7	15,3	67,1
2016	25	8	33	-42,8	3,6	9,7	10,5	29,3	14,1	39,0
2017	35	8	43	0	3,0	8,8	11,9	42,4	14,9	51,2
2018	33	6	39	-25,0	2,9	6,9	9,9	38,3	12,8	45,2

Pastebėjimas:

Analizuojant 5 stulpelyje pateiktus duomenis konstatuotina, kad 2018 m. mirtinų NA darbe skaičius absoliutine reikšme sumažėjo nuo 8 (2017 m.) iki 6 (2018 m.) atvejų (25 proc.), o dažnumas (mirtinų NA darbe skaičius, tenkantis 100 tūkst. dirbančiųjų) – nuo 8,8 iki 6,9.

Tačiau 2018 metais sunkių NA darbe rodiklių įverčiai išliko praktiškai nepakitę lyginant su 2017 m. (35 atvejai - dažnumo rodiklio įvertis 42,4 ir 2018 m. 33 atvejai - dažnumo rodiklio įvertis 38,3).

III. NA DARBE PASISKIRSTYMAS PAGAL ATLIEKAMŲ DARBŲ GRUPES

Lentelė (2)

Atliktų darbų pavadinimas	2017 m.		2018 m.	
	S+ M	Proc. nuo visų statybose	S + M	Proc. nuo visų statybose
1. Statybos, statybos remonto (įvairūs) ir susiję darbai	29	67,4	24	61,5
2. Sandėliavimas, transportavimas, pakrovimo, iškrovimo darbai	2	4,6	5	12,8
3. Automobilių, savaeigių transporto priemonių valdymas ir vykimas jomis (išsk. geležinkelio transportą)	1	2,3	1	2,6

Pastebėjimas:

Akivaizdžiai vyraujanti darbų grupė – statybos, remonto ir susiję darbai. 2018 m. šių darbų grupėje sunkių ir mirtinų NA darbe skaičius absoliutine reikšme sumažėjo nuo 29 (2017 m.) iki 24 (2018 m.) atvejų, procentinio įverčio reikšmė sumažėjo 6 punktais – nuo 67,4 iki 61,5. Vykiant sandėliavimo, transportavimo, pakrovimo, iškrovimo darbus 2018 m. NA procentinė išraiška

padidėjo nuo 5,1 proc. iki 13,9 proc., tačiau bendras procentinis įvertis aukščiau minimų dviejų darbų grupių praktiškai išlieka stabilus (apie 70 proc.).

IV. NA DARBE PAGAL TRAUMAVIMO VEIKSNIUS

Lentelė (3)

Traumavimo veiksnio pavadinimas	2017 m.		2018 m.	
	S+ M	Proc. nuo visų NA statybose	S + M	Proc. nuo visų NA statybose
1. Žmogaus nukritimas iš aukščio, į gylį	15	34,8	18	46,1
2. Daiktų, ruošinių, krovinių, medžiagų kritimas iš aukščio	5	11,6	3	7,7
3. Daiktų, ruošinių, krovinių, įrenginio virtimas, poslinkis	3	6,9	2	5,1
4. Žemių ir kitų medžiagų griūtis	3	6,9	4	10,3
5. Judantys, krentantys daiktai, ruošiniai	1	2,3	4	10,3

Pastebėjimas:

Tradiciškai kaip ir ankstesniais laikotarpiais pavojingiausiu veiksnium išlieka darbai aukštyje. 2017 m. ir 2018 m. atitinkamai įvyko 34,8 proc. ir 46,1 proc. mirtinų ir sunkių NA darbe kai žmogus nukrito iš aukščio, į gylį.

V. PAGRINDINĖS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ PRIEŽASTYS

Lentelė (4)

NA priežastys	2017 m.		2018 m.	
	S+ M	Proc. nuo visų NA statybose	S+ M	Proc. nuo visų NA statybose
1. Saugos ir sveikatos norminio teisės akto (darbuotojams privalomų vykdyti instrukcijų, taisyklių ir kt.) reikalavimų pažeidimas	5	11,6	8	20,5
2. Netinkamas pavojingų darbų organizavimas	5	11,6	6	15,4
3. Darbo priemonės neatitikimas saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams	1	2,3	2	5,1
4. Netinkamas darbų organizavimas	6	13,9	1	2,5
5. Saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumas	8	18,6	17	43,6
6. Netinkamas darbų organizavimas statybvietėse	2	4,6	1	2,5
7. Darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų pažeidimai nenumatyti	3	6,9	1	2,5

Pastebėjimas:

Organizacinio pobūdžio priemonės dažniausiai ir nulemia darbuotojų sunkias traumas ir žūtis darbe: saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumas. 2018 m. mirtinų ir sunkių NA darbe skaičius absoliutine reikšme padidėjo nuo 8 (2017 m.) iki 17 (2018 m.) atvejų (arba nuo 18,6 proc. iki 43,6 proc. skaičiuojant nuo visų nelaimingų NA darbe, įvykusių statybose).

Netinkamas pavojingų darbų organizavimas ir saugos ir sveikatos norminio teisės akto reikalavimų nesilaikymas sudaro net 35,9 proc. visų sunkių ir mirtinų NA darbe - t. y. priemonės, už kurias tiesiogiai atsakingi įmonių bei padalinių vadovai. Toks pagrindinių NA darbe priežasčių pasiskirstymas leidžia konstatuoti, kad mokymų metu darbuotojams neįdiegti pagrindiniai nelaimingų atsitikimų darbe prevencijos principai, pavojų sukeltamų fizinių veiksmų rizikos

suvokimas, įmonėse neskiriama dėmesio sistemingo pažeidimų toleravimo išgyvendinimui, nesuvokiama tinkamo organizacinių bei techninių priemonių diegimo svarba.

VI. APLINKYBIŲ, SĄLYGOJANČIŲ NA DARBE PASEKMES, ANALIZĖ

Lentelė (5)

NA aplinkybių pavadinimas	2017 m.		2018 m.	
	S+ M	Proc. nuo visų NA statybose	S+ M	Proc. nuo visų NA statybose
1. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (KAP):	X	X	X	X
1.1. Įvykio vietoje buvo įrengtos reikalingos kolektyvinės apsaugos priemonės	5	11,6	2	5,1
1.2. Įvykio vietoje nebuvo įrengtos (ar jos neveikiančios) reikalingos kolektyvinės apsaugos priemonės	14	32,6	12	30,7
1.3. Kolektyvinių apsaugos priemonių įrengimas/neįrengimas neturėjo NA įtakos	11	25,6	13	33,3
1.4. Kolektyvinė apsaugos priemonė nuo kritimo iš aukščio	14	32,6	10	25,6
2. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (AAP):	X	X	X	X
2.1. Dirbantysis buvo aprūpintas reikiamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (toliau AAP), kurios skirtos tokio nelaimingo atsitikimo darbe išvengimui, tačiau jų nenaudojo	8	18,6	11	28,2
2.2. Dirbantysis nebuvo aprūpintas reikiamomis AAP	3	6,9	3	7,7
2.3. Aprūpinamas AAP neturėjo įtakos nelaimingam atsitikimui darbe įvykti	11	25,6	9	23,1
2.4. Dirbančiajam buvo išduotos tinkamos AAP ir jis jas dėvėjo	8	18,6	6	15,4
3. PAAUKŠTINIMO PRIEMONĖS (PAP):	X	X	X	X
3.1. Nebuvo reikalingų (ar jos neatitiko saugos reikalavimų) užlipimo priemonių (kopėčių, lipynių)	1	2,3	1	2,6
3.2. Nebuvo reikalingų įtaisų aprašams ar saugos diržams pritvirtinti	1	2,3	2	5,2
3.3. Nebuvo įrengtos kolektyvinės saugos priemonės (aptvarai ir panašiai)	6	13,9	8	20,5
4. KRITIMAI NUO:	X	X	X	X
4.1. Kopėčių	2	4,6	3	7,7
4.2. Pastolių	4	9,3	6	15,4
4.3. Pastato konstrukcijų	5	11,6	2	5,2
4.4. Nuo kitų nepaminėtų šaltinių	1	2,3	1	2,6
4. KRITIMO AUKŠTIS:	X	X	X	X
5.1. Nukritimo aukštis buvo iki 1,3 metro	3	6,9	2	2,6
5.2. Nukritimo aukštis buvo daugiau kaip 1,3 metro	12	27,9	13	33,3
6. DARBŲ VYKDYMUI PASKYROS - LEIDIMO:	X	X	X	X
6.1. Reikėjo	13	30,2	8	20,5
6.2. Nereikėjo	14	32,6	16	41,0

Pastebėjimai:

2017 – 2018 metais sunkių ir mirtinų NA darbe dinamika, kai įvykį darbe sąlygojo reikalingų kolektyvinių apsaugos priemonių neįrengimas, išlieka stabili: 14 (2017 m.) ir 12 (2018 m.) atvejų.

2018 m. 11 sunkių ir mirtinų NA darbe (28,2 proc.) įvyko, kai dirbantysis buvo aprūpintas reikiamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (toliau AAP), kurios skirtos tokio nelaimingo atsitikimo darbe išvengimui, tačiau jų nenaudojo.

2018 m. 28,3 proc. nuo visų sunkių ir mirtinų NA statybose įvyko darbuotojui nukritus nuo pastolių (15,4 proc.), kopėčių (7,7 proc.) ir pastato konstrukcijų (5,2 proc.).

Tradiciškai kaip ir ankstesniais laikotarpiais mirtinas ir sunkias traumas darbuotojai patyrė nukritę iš daugiau kaip 1,3 metro aukščio.

Statybvietėse 2018 m. žuvo 2 neblaivūs darbuotojai bei 1 neblaiviam darbuotojui buvo sunkiai pakenkta sveikata.

VII. NA DARBE, ĮVYKĘ SU DARBUOTOJAIŠ, KURIŲ DARBO STAŽAS STATYBOS ĮMONĖSE BUVO IKI VIENERIŲ METŲ

Lentelė (6)

	2017 m.						2018 m.					
	Visi sektoriai			Statybos sektorius			Visi sektoriai			Statybos sektorius		
	viso	Iki 1 m.	Proc.	viso	Iki 1 m.	Proc.	viso	Iki 1 m.	Proc.	viso	Iki 1 m.	Proc.
S	150	55	36,7	35	19	54,3	126	48	38,1	33	13	39,4
M	38	10	26,3	8	2	25,0	37	15	40,5	6	6	100
Viso:	188	65	34,6	43	21	48,8	163	63	38,6	39	19	48,7

Pastebėjimai:

Analizuojant statybos EVR įmones, kuriose 2018 m. įvyko sunkūs NA darbe (13 atvejų), vidutiniškai dirbo apie 54,9 proc. darbuotojų, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų. Manytina, kad toks ženklus darbuotojų, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, procentas įmonėse ir sąlygoja aukštus sunkių NA darbe, įvykusių minėtiems darbuotojams procentinius įverčius.

Mirtinų NA procentinė išraiška statybos EVR įmonėse buvo 100 proc. – visais 6 mirtinų NA darbe atvejais žuvo darbuotojai, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, tačiau darbuotojų, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, dalis minėtose įmonėse sudarė 69,7 proc. Tokiu būdu, įvertinus tokius darbuotojų pasiskirstymo pagal darbo stažą įmonėse ypatumus, galima teigti, kad esminis kriterijus, sąlygojantis aukštus mirtinų NA darbe, įvykusių darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, rodiklius yra specifinės darbų organizavimo trukmės pasekmė.

VIII. INSPEKTAVIMO RODIKLIŲ PAGAL TEMINES ATASKAITAS, JŲ SAŠAJŲ SU DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS (DSS) PAŽEIDIMAIŠ NA DARBE KONTEKSTE, ANALIZĖ

8. ATASKAITŲ ANALIZĖ PAGAL TEMINIUSE KLAUSIMYNUOSE „TA. 70. PREVENČINIS STATYBVIETIŲ PATIKRINIMAS“ (PATIKRINTA 674 STATYBVIETĖ), „TA. 118. KRITIMAI KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS“ (PATIKRINTA 143 STATYBVIETĖ), „TA. 119. KRITIMAI. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS“ (PATIKRINTOS 152 STATYBVIETĖ) IR TA. 14. „RENOVACIJOS DARBAI“ (PATIKRINTOS 147 STATYBVIETĖ) PAGRINDINIŲ DSS RODIKLIŲ (KLAUSIMŲ) NAGRINĖJIMO REZULTATŲ SUVESTINĖ

(2019 m. kovo 20 d. duomenimis)

(STULPELYJE 3 PATEIKIAMA DSS REIKALAVIMAMS NEATITINKANTI DALIS PROCENTAIS)

Lentelė (8)

TA. 119. KRITIMAI. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (patikrintos 152 statybviėtės)		Proc.	Pastabos
1	2	3	4
1	Darbuotojai nedėvi apsauginių šalmu	30,3	Kas trečioje statybviėtėje
2	Darbuotojai nenaudoja jiems išduotų asmeninių apsaugos priemonių	22,4	Kas penktoje statybviėtėje
3	Statybviėtėje nėra įrengtos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos	15,1	Kas septintoje statybviėtėje
4	Statybos darbų technologijos projekte, technologinėse kortelėse ar kituose dokumentuose nėra numatytos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos	13,8	Kas septintoje statybviėtėje
5	Statybos darbų technologijos projekte, technologinėse kortelėse ar kituose dokumentuose nėra numatyta, kokiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis reikia aprūpinti darbuotojus, apsaugant juos nuo nukritimo iš aukščio	11,2	Kas devintoje statybviėtėje
6	Statybviėtėje įrengtos saugos lynų ir diržų tvirtinimo vietos neatitinka technologijos projekte, technologinėse kortelėse ir kituose dokumentuose numatytas priemones	11,2	Kas devintoje statybviėtėje
7	Statybviėtėje dirbantiems darbuotojams su apsauginiais apraišais nėra išduodami kritimo smūgio jėgos amortizavimo įrenginiai	8,6	
8	Statybviėtėje dirbantiems darbuotojams nėra išduoti apsauginiai apraišai	5,9	

9	Darbuotojai neaprupinti apsauginiais šalmais	3,3	
---	--	-----	--

Lentelė (9)

TA. 118. KRITIMAI. KOLEKTYVINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (patikrintos 143 statybvietės)		Proc.	Pastabos
1	2	3	4
1	Statybvietėje nėra įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių, medžiagų ir kitų daiktų kritimo iš aukščio/į gylį	20,3	Kas penktoje statybvietėje
2	Nėra pavojingų zonų aptvėrimų, išpėjamųjų ženklų	18,9	Kas penktoje statybvietėje
3	Įrengti pastoliai neatitinka DSS reikalavimus	16,1	Kas šeštoje statybvietėje
4	Nėra pastolių apsauginių aptvarų	15,4	Kas šeštoje statybvietėje
5	Nėra darbuotojų apsaugos nuo kritimo iš aukščio/į gylį sprendinių su nurodytomis kolektyvinėmis apsaugos ir paauskštinimo priemonėmis	11,9	Kas devintoj statybvietėje
6	Nėra saugos priemonių darbuotojams patekti į darbo vietas aukštyje	11,9	Kas aštuntoj statybvietėje
7	Kolektyvinių saugos priemonių įrengimas nėra planuojamas statybos darbų technologijos projekte, technologinėse kortelėse, ar kituose dokumentuose	10,5	Kas dešimtoj statybvietėje
8	Dirbant ant stogo (kitų pastato konstrukcijų) nėra įdiegtos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo, taip pat išvengta netyčinio užlipimo ant trapių paviršių ar medžiagų	8,4	

Lentelė (10)

TA. 14. RENOVACIJOS DARBAI (patikrintos 147 statybvietės)		Proc.	Pastabos
1	2	3	4
1	Darbuotojai statybvietėje nedėvi šalms	21,1	Kas penktoje statybvietėje
2	Pavojingos zonos, kuriose veikia ar gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, neaptvertos signaliniais aptvarais ir nepaženklintos darbuotojų saugos ir sveikatos (toliau- DSS) saugos ženklais	18,4	Kas šeštoje statybvietėje
3	Neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, apsaugančios darbuotojus, darbo priemonės, medžiagas nuo kritimo nuo pastolių (aptvarai, papėdės lentelės, ar tarp pakloto elemento skydų ir vertikalių kolektyvinių apsaugų nėra pavojingų plyšių)	17,0	Kas šeštoje statybvietėje
4	Šalia masinio žmonių judėjimo kelių neįrengti aptvarai ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų (įskaitant įėjimus į pastatą)	11,6	Kas devintoje statybvietėje
5	Neįrengtos reikiamos priėjimo prie darbo vietos priemonės ir nenaudojami saugos diržai, kai atliekant darbus aukštyje dėl darbo pobūdžio naudoti kolektyvines apsaugos priemonės, tokias kaip aptvarus, platformas arba apsauginius tinklus ir kitas priemonės yra privaloma naudoti	8,2	
6	Neįrengti ne žemesni kaip 1,6 m aptvarai apie renovuojamą pastatą	6,8	
7	Neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, kai darbai atliekami ant stogų	4,1	

Lentelė (11)

TA. 70. PREVENČINIS STATYBVIETIŲ PATIKRINIMAS (patikrintos 674 statybvietės)		Proc.	Pastabos
1	2	3	4
1	Darbuotojai statybvietėse nenaudoja jiems išduotų AAP	25,1	Kas ketvirtoje statybvietėje
2	Pavojingos zonos, kuriose gali darbuotojus veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, nėra aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos	17,2	Kas šeštoje statybvietėje
3	Statybvietėje nenustatytos ir aiškiai nepažymėtos pavojingos zonos	16,9	Kas šeštoje statybvietėje
4	Darbuotojai neapsaugoti nuo kritimo iš aukščio (atramomis, aptvarais su rankiniais turėklais, paauskštinimo priemonės su aptvarais ir kt.)	16,0	Kas šeštoje statybvietėje

5	Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, nėra aptvertos apsauginiais aptvarais, kad į tokias zonas nepatektų pašaliniai asmenys ar darbuotojai, kurie neprivalo jose dirbti	15,0	Kas septintoje statybvietėje
6	Dirbant aukštyje neįgyvendintos priemonės, užtikrinančios darbuotojų saugą, pirmenybę teikiant kolektyvinėms apsaugos priemonėms	13,2	Kas aštuntoje statybvietėje
7	Darbuotojai, atliekantys darbus statybvietėje, nenaudoja tinkamas AAP	11,3	Kas devintoje statybvietėje
8	Nevykdomi teisės aktų reikalavimai atliekant darbus pavojingose zonose	9,9	Kas dešimtoje statybvietėje
9	Nenaudojamos saugos priemonės, apsaugančios žmones ar daiktus nuo kritimo (pvz., aptvarai, apsauginiai tinklai ir kt.)	6,9	
10	Darbuotojai neaprupinti AAP, kurios apsaugotų darbuotoją nuo rizikos veiksmų poveikio	5,9	
11	Neįrengtos kolektyvinės apsaugos priemonės, kad būtų išvengta darbuotojų, darbo priemonių ar kitų daiktų ir medžiagų kritimo	5,2	
12	Darbo vietose neįvertinta darbuotojų kritimo iš aukščio rizika	5,0	

Pastebėjimai:

Analizuojant inspektavimo rodiklius pagal temines ataskaitas ir jų sąsają su darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) pažeidimais NA darbe kontekste, tradiciškai išlieka pažeidimai, kai darbuotojai nedėvi apsauginių šalmų (apie 30 proc. statyviečių), darbuotojai statybvietėse nenaudoja jiems išduotų AAP (25,1 proc.), pavojingos zonos, kuriose veikia ar gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, neaptvertos signaliniais aptvarais ir nepaženklintos DSS) saugos ženklais (apie 17 – 18 proc. patikrintų statyviečių).

Minėtos lentelės DSS rodiklių skaitinės (ir procentinės) išraiškos, iš esmės tiesiogiai koreliuoja su mirtinus ir sunkius NA darbe sąlygojančiais veiksniais (žmonių kritimas iš aukščio, judantys, krentantys daiktai, ruošiniai, žemių ir kitų medžiagų griūtis, Lentelė 3) bei su darbų organizavimu ir darbo vietų įrengimu (5 lentelė, 1.2 eilutė) statybvietėse.

IX. APIBENDRINIMAS, TENDENCIJOS IR IŠVADOS

Pagrindiniai faktoriai sąlygojantys traumų darbe pasekmes (sunkumą) išlieka – neįrengiamos DSS reikalavimams neatitinkančios kolektyvinės apsaugos priemonės, neaptveriamos nepažymimos pavojingos zonos, neparengtos tinkamos darbai aukštyje priemonės. Taip pat yra svarbus NA darbe sąlygojantys **žmogiškieji faktoriai**: netinkamas darbų organizavimas; pačių darbuotojų jiems privalomų DSS reikalavimų (instrukcijas) nesilaikymas.

1. 2018 metų mirtinų ir sunkių NA darbe dinamikoje stebima kryptingų rodiklių mažėjimo tendencija. Šis procesas sąlygotas institucijų, įgyvendinančių valstybės politiką DSS srityje, kontroliuojančių DSS teisės aktų įgyvendinimą šalies įmonėse vykdytos nuoseklios švietėjiškos, konsultacinės, pavojingiausių NA darbe įvykti įmonių stebėsenos, socialinės partnerystės politikos pasėkoje.

2. Išliekanti kryptis – DSS reikalavimų, ypač susijusių su kolektyvinių priemonių įrengimu, profesinės rizikos darbo vietose vertinimu bei vidinės kontrolės užtikrinimu, įgyvendinimo kontrolė, monitoringas.

3. Mirtinų NA darbe skaičiaus mažėjimas per paskutinius 3 metus nėra ženklus, o įvertinant aukštus sunkių NA darbe rodiklius bei tai, kad išskirtinį statybos EVR pavojingumą sąlygojantys faktoriai (vykdomų statybos darbų specifika, mobiliuose darbo vietose itin greit besikeičiantys rizikos veiksniai, jų suvokimo bei įvertinimo (ypač organizuojant darbus aukštyje) problemiškas, apspręstas tiek darbuotojų, tiek ir vadovaujančio personalo profesinės ir darbinės patirties trūkumo, nuoseklios statybos sektoriuje DSS politikos bei DSS teisės aktų ribotumai) išlieka, akivaizdu, kad išlieka ženkli NA darbe proveržio šiame sektoriuje tikimybė.

4. Didžiausios rizikos NA darbe įvykti grupei priskirtini darbuotojai, kurių darbo stažas įmonėje iki 1 metų. 2018 m. mirtini NA darbe, įvykę darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, procentinio įverčio reikšmė palyginti su 2017 metais padidėjo. Rodiklių įverčių

augimas iš dalies buvo sąlygotas mirtinų NA darbe, įvykusių darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, skaičiaus didėjimo statybos EVR įmonėse. VDI atliekama NA darbe analizė rodo, kad galimai aukštus statybos EVR mirtinų ir sunkių NA darbe, įvykusių darbuotojams, kurių darbo stažas įmonėje yra iki 1 metų, rodiklius sąlygoja kontraktinis/terminuotas statybos darbų trukmės statybvietėse pobūdis - statybos įmonėse didžiosios dalies darbuotojų, atliekančių statybos darbus, stažo trukmė nesiekia 1 metų;

5. Mirtinų ir sunkių NA darbe analizė dar kartą patvirtina teiktas išvadas, kad VDI vykdoma aktyvi statybos EVR įmonių priežiūra, nuosekli švietėjiška, konsultacinė veikla, ypač akcentuojant tinkamų priemonių, apsaugančių darbuotojus nuo kritimo iš aukščio parinkimą bei įgyvendinimą, vykdant statybos darbus, padėjo stabilizuoti mirtinų ir sunkių NA darbe, įvykusių dėl darbuotojo kritimo iš aukščio, rodiklius statybos EVR, tačiau dabartiniame etape minėtų priemonių efektyvumas jau išnaudotas, o naujų instrumentų įgyvendinimui turi būti skiriami gausesni žmogiškieji ištekliai.

VDI Nelaimingų atsitikimų ir profesinių
ligų skyriaus vedėjas

Saulius Balčiūnas